

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗
วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗
เป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นางดวงพร รอดพยาธิ์	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. พลเอก นาวัน ดำริกาญจน์	รองโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๗. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	รองโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
๘. นายสุวัณธุ์ ตันยวรรธนะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสุวรรณค์	กรรมาธิการ
๑๑. นายถวิล เปลี่ยนศรี	กรรมาธิการ
๑๒. นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	กรรมาธิการ
๑๓. นายกุศลิสต์ จันทร์ศรีขวลา	กรรมาธิการ
๑๔. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	กรรมาธิการ

กรรมการผู้ลาการประชุม

๑. พลเอก อีร์เดช มีเพียร	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	กรรมาธิการ
๔. พลเอก สนิชชนก สังขจันทร์	กรรมาธิการ
๕. พลเอก ทรงวิทย์ หนูนุกัถ์	กรรมาธิการ

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. นายเฉลิมชัย ศรีจันทร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ
๒. นายเทอดภูมิ งามธุระ	นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ และผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ

๑. นางสาวนงศราญ อดทน	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๒. พลอากาศเอก มหิทธิา เทียมทัศน์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๓. นายวุฒิ วุฒิสินธุ์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๔. นางสาวเพ็ญประภา วงษ์โกวิท	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๕. พลโท พจน์ เพ็ญฟู	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์อักษรศรี พานิชสาส์น	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๗. นายดามพ์ สุนทรทรัพย์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๘. นายประจิดต์ โรจนพฤกษ์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๙. นายกอบศักดิ์ ชุติกุล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาภยศ ประสิทธิ์โสภิน	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๑๑. พลโทหญิง ดวงมล สุนทรทรัพย์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นางสาวลักขมี เดชานุรักษ์กุล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นางชนิดาภา ภู่แส	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ

ผู้ซึ่งคณะกรรมการเชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

กระทรวงการต่างประเทศ

๑) นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ
๒) นายจักษ์ แสงชัย	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
๓) นางพัทตร์ประไพ คำบรรลือ	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา)

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รองศาสตราจารย์สุรัตน์ โหระชัยกุล	ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
------------------------------------	----------------------------------

หอการค้าอินเดีย-ไทย

๑) นายหิรัญ เจน	รองประธานหอการค้าอินเดีย ไทย
๒) นายนิกร ชัยเดว	กรรมการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ขอให้มอบหมายผู้แทนคณะกรรมการเป็นคณะทำงานพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๖ ฉบับ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา จำนวน ๑ ท่าน

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีมติมอบหมายให้ นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ ที่ปรึกษา คณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามความคืบหน้าของ

การดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ และการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ เป็นผู้แทนคณะกรรมการมาธิการ

๑.๒ กำหนดการเดินทางไปเยือนและประชุมทวิภาคี ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันจันทร์ที่ ๕ -วันศุกร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๑.๓ ผลการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ ในวันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ โดย พลเอก นาวิณ ดำริกาญจน์ รองโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง สรุปได้ดังนี้

๑) ร่างระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๒) สถานะความคืบหน้าการจัดทำรายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการ โดยที่ประชุมรับทราบ และเห็นควรให้คณะกรรมการแต่ละคณะเร่งรัดการจัดทำรายงานการพิจารณาการศึกษาเพื่อเสนอต่อวุฒิสภาต่อไป ทั้งนี้ จะมีการประชุมวุฒิสภาอีก ๑๓ ครั้ง และมีรายงานที่รอการบรรจุระเบียบวาระ ๙๕ เรื่อง ดังนั้น จะมีรายงานเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาในแต่ละครั้ง จำนวน ๗ เรื่อง

๓) ความคืบหน้าการขอเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓

๔) พิจารณาแนวทางการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเพื่อเสนอตั้งเป็นกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติกำหนดแนวทางการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเพื่อเสนอตั้งเป็นกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทย ทั้ง ๓ หน่วย ของคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเพื่อเสนอตั้งเป็นกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทย ทั้ง ๓ หน่วย ในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันพุธที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์การนับคะแนน ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละหน่วยให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดยเรียงตามลำดับผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดลำดับที่ ๑ ถึงลำดับที่ ๕

(๒) ในกรณีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับที่ ๕ มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ใช้วิธีการจับสลาก โดยประธานคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้จับสลาก

(๓) สมาชิกวุฒิสภาผู้สมัครเป็นกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทย มากกว่า ๑ หน่วย อาจได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยได้ มากกว่า ๑ หน่วย

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- ที่ประชุมคณะกรรมการการได้มีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ โดยมีการแก้ไขซึ่งฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการการได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และให้เปิดเผยได้

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องและติดตามมติที่ประชุม

๓.๑ คณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามสถานการณ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบ ต่อประเทศไทย

นายถวิล เปลี่ยนศรี กรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการ ได้มอบหมาย ให้ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการการรายงานสถานการณ์ต่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อไทย ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

๑) สถานการณ์อิสราเอล-ฮามาส

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice-ICJ) พิจารณา คดีข้อกล่าวหาเรื่องอิสราเอลละเมิดอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ โดยมีคำวินิจฉัยว่า ให้อิสราเอลป้องกันมิให้ทหารอิสราเอลกระทำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงสถานการณ์ ด้านมนุษยธรรมต่อชาวปาเลสไตน์ และอิสราเอลต้องรายงานผลการปฏิบัติต่อ ICJ ภายในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ทั้งนี้ ICJ ยังไม่มีคำตัดสินในข้อกล่าวหาดังกล่าว รวมทั้งไม่มีการสั่งให้มีการหยุดยิง ทำให้อิสราเอลยังคงปฏิบัติการทางทหารในฉนวนกาซาอย่างเข้มข้นต่อไป เฉพาะอย่างยิ่ง การพยายามทำลายเครือข่ายอุโมงค์ใต้ดินของ กลุ่มฮามาส สำหรับปาเลสไตน์ ICJ ระบุให้กลุ่มฮามาสปล่อยตัวประกันในทันที ซึ่งอิสราเอลและกลุ่มฮามาสมีท่าทีตอบรับคำวินิจฉัยของ ICJ แต่มีแนวโน้มว่าสถานการณ์ทั่วไปจะยังไม่ดีขึ้น เนื่องจาก ICJ ไม่มีกลไกการบังคับใช้ แม้คำวินิจฉัย จะมีผลผูกพันกับรัฐสมาชิกก็ตาม สถานการณ์ด้านมนุษยธรรม

สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และประชาคมโลกกว่า ๑๐ ประเทศ ระบุการให้เงินทุนสนับสนุนแก่สำนักงานบรรเทาทุกข์และจัดหางานของสหประชาชาติสำหรับผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ในตะวันออกใกล้ชั่วคราว (The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East-UNRWA) หลังจากอิสราเอลยื่นเอกสารกล่าวหาเจ้าหน้าที่ UNRWA ว่าให้ความร่วมมือกับกลุ่มฮามาสในการก่อเหตุโจมตีอิสราเอลเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ (UN) พยายามเรียกร้องให้ประเทศผู้บริจาคยกเลิกการระงับการให้ทุนดังกล่าว เนื่องจากชาวปาเลสไตน์ในฉนวนกาซาพึ่งพาความช่วยเหลือจาก UNRWA เป็นหลัก และหากไม่ได้รับเงินทุนสนับสนุนเพิ่มเติม UNRWA จะไม่สามารถดำเนินการกิจต่อไปได้ภายหลัง กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

อิสราเอล กาตาร์ อียิปต์ และสหรัฐอเมริกา จัดประชุมหารือแนวทางข้อตกลงเจรจาหยุดยิงและปล่อยตัวประกัน โดยเบื้องต้นอิสราเอลเสนอว่าจะหยุดปฏิบัติการทางทหารชั่วคราว (ประมาณ ๒ เดือน) อนุญาตให้มีการส่งมอบความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังฉนวนกาซามากขึ้น และจะปล่อยตัวนักโทษชาวปาเลสไตน์ แลกกับการที่กลุ่มฮามาสต้องปล่อยตัวประกันที่เหลืออยู่ประมาณ ๑๓๒ คน ซึ่งกาตาร์ได้ยื่นข้อเสนอดังกล่าวให้กับ กลุ่มฮามาสแล้ว เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

สถานการณ์อื่น ๆ : การสู้รบในฉนวนกาซาที่ยังคงยืดเยื้อเริ่มมีความเชื่อมโยงกับแนวรบต่าง ๆ ในตะวันออกกลางมากขึ้น และมีแนวโน้มจะลุกลามเป็นสงครามระดับภูมิภาค อาทิ การโจมตีทางอากาศของสหรัฐอเมริกา และพันธมิตรต่อกบฏ Houthi ในเยเมนเพื่อทำลายขีดความสามารถในการโจมตีเรือในทะเลแดง และการโจมตีในลักษณะทำสงครามตัวแทนระหว่างอิสราเอล สหรัฐอเมริกา กับแนวร่วมกลุ่มติดอาวุธที่อิหร่านให้การสนับสนุนในอิรัก ซีเรีย และเลบานอน นอกจากนี้ เหตุการณ์ที่ฐานทัพทหาร Tower22 ของสหรัฐอเมริกาในจอร์แดน ถูกโจมตี โดยกลุ่มติดอาวุธ Islamic Resistance in Iraq (IRI) ซึ่งสหรัฐอเมริกา เชื่อว่าอิหร่านให้การสนับสนุน อาจทำให้สหรัฐอเมริกา ต้องปฏิบัติการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา โจมตีเป้าหมายทางทหารและคลังอาวุธที่เกี่ยวข้องกับอิหร่านในอิรักและซีเรีย อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาจะยังไม่โจมตีอิหร่านโดยตรง เนื่องจากจะทำให้สถานการณ์ในตะวันออกกลางลุกลามมากขึ้น

๒) สถานการณ์เมียนมา

สถานการณ์การสู้รบ : กองกำลังกลุ่มต่อต้านรัฐบาลทหารเมียนมาเริ่มมีศักยภาพในการโจมตีอากาศยานมากขึ้น จากการที่กลุ่มต่อต้านใช้ปืนกลต่อต้านอากาศยาน (ปตอ.) Dshk ยิงเฮลิคอปเตอร์ของกองทัพเมียนมา จนเครื่องเสียการทรงตัวและตกกระแทกพื้นที่ดินจอด เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ ทำให้ พล.จ.เอมินหน่อง ผบ.พล.ร.เบา ๔๔ และทหารอีก ๔ นาย ที่อยู่ระหว่างการเดินทางจาก จังหวัดเมะล่าย รัฐมอญ ไปยัง จังหวัดเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง เสียชีวิต โดยก่อนหน้านี้ เฮลิคอปเตอร์ขนส่งทางทหาร และเครื่องบินขับไล่และฝึก FTC 2000G ถูกกองทัพคะฉิ่นอิสระ (KIA) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของรัฐฉาน ยิงตกเมื่อวันที่ ๓ และวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ ตามลำดับ

สถานการณ์อื่น ๆ : รัฐบาลเมียนมาอาจใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ อ้างเหตุผลความแตกแยกและความไม่สงบภายในประเทศ ขยายเวลาการบังคับใช้สถานการณ์ฉุกเฉิน (State of Emergency) ที่จะครบกำหนดในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ออกไปอีก ๖ เดือน จนถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งจะเป็นการขยายเวลารั้งที่ ๕ และ จะทำให้ พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ ผู้นำทหารสูงสุดมีอำนาจปกครองประเทศต่อไป และอาจมีการปรับคณะรัฐมนตรีหรือผู้มีตำแหน่งสำคัญเพื่อลดกระแสเรียกร้องให้ พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ ลาออก

ไทยมีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้นกรณีที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Foreign Ministers' Retreat-AMM Retreat) ตอบรับต่อข้อริเริ่มของไทยและเมียนมาในการส่งเสริมความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในรูปแบบ “Scale up Humanitarian Assistance” เข้าไปในพื้นที่ปลอดภัยบริเวณชายแดนฝั่งเมียนมา ซึ่งจะเป็นการให้ความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ (effective) น่าเชื่อถือ (credible) และโปร่งใส (transparent) โดยเป็นความร่วมมือระหว่างสภากาชาดไทยและสภากาชาดเมียนมา และมีศูนย์ประสานงานสำหรับการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ (AHA Centre) ของอาเซียนร่วมสังเกตการณ์ อย่างไรก็ตาม ต้องระมัดระวังไม่ให้การช่วยเหลือดังกล่าวถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองทั้งจากกลุ่มต่าง ๆ ในไทย และกลุ่มต่อต้านในเมียนมา

ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์ กรรมการธิการ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์อิสลามเอล-ฮามาส ดังนี้

๑) เมื่อวันอังคารที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ได้มีงานสัมมนาวิชาการนานาชาติ “PALESTINE: MOMENTS OF TRUTH ปาเลสไตน์: โมเมนต์แห่งความจริง” จัดโดยศูนย์มุสลิมศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสภาเครือข่ายช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม สำนักจุฬาราชมนตรี ซึ่งได้มีการพูดถึงกรณีศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (ICJ) ได้มีการเตือนอิสลามเอลในการโจมตีศึกษา

๒) กลุ่มติดอาวุธที่ได้รับการสนับสนุนจากอิหร่านส่งโดรนโจมตีที่มั่นกองทัพบกสหรัฐอเมริกากลางชายแดนซีเรีย-จอร์แดน ทำให้ทหารอเมริกันเสียชีวิต ๓ นาย ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องติดตามท่าทีตอบโต้ของสหรัฐอเมริกาต่อไป

๓) จากการที่จะมีการหยุดยิงชั่วคราว ตัวประกันคนไทย จำนวน ๘ คน อาจจะได้รับปล่อยตัว

๔) เมื่อวันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ สถานเอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทยได้จัดงานรำลึกถึงเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวสากล

(๒) นายกอบศักดิ์ ชูติกุล ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ ได้กล่าวว่า แอฟริกาใต้ยื่นฟ้องต่อ ICJ ภายใต้หลักการทางกฎหมายที่ว่า การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงที่ทุกประเทศมีหน้าที่ต้องป้องกัน ซึ่งจากการที่แอฟริกาใต้ขอให้มีมาตรการ ๙ มาตรการ ซึ่ง ICJ ได้มีมติเห็นชอบกับ ๖ มาตรการ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ พิจารณาและติดตามการดำเนินงานด้านต่างประเทศภายใต้นโยบายของรัฐบาล และบริบทด้านภูมิรัฐศาสตร์ ความขัดแย้ง และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ที่อาจจะเปลี่ยนแปลง รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญนายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

จากการประชุมคณะกรรมาธิการในคราวที่ผ่านมาซึ่งมี นางสาวพินทุ์สุดา ชัยนาม เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมประชุม โดยมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์โลกและความท้าทายต่าง ๆ ที่ยังน่าห่วงใย สำหรับการประชุมครั้งนี้ ขอนำเรียนสถานการณ์ต่าง ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

๑) จากกรณีที่มีการกรณการเมืองแห่งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐมนตรีต่างประเทศจีนกับที่ปรึกษาด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้มีการประชุมร่วมกันที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๖๗ โดยทั้งสองฝ่ายยังได้เห็นพ้องที่จะหารือเพิ่มเติมว่าด้วยเรื่องขอบเขตระหว่างความมั่นคงแห่งชาติและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และหารือกันในประเด็นระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เช่น ตะวันออกกลาง ยูเครน คาบสมุทรเกาหลี และทะเลจีนใต้ เป็นต้น ซึ่งกรณีนี้ทำให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกาและจีนใส่ใจไทยในการเป็นสถานที่จัดประชุมร่วมกัน

ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาและจีนได้ให้ความสนใจในโครงการแลนด์บริดจ์ (Land Bridge) ของไทยโดยจะมีพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากจุดยุทธศาสตร์ของไทยที่เชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกเข้ากับ

มหาสมุทรอินเดีย เพื่อให้แลนด์บริดจ์กลายเป็นศูนย์กลางการผลิต การคมนาคมขนส่งของเอเชีย ซึ่งทั้ง ๒ ฝ่ายมีความต้องการรายละเอียดของโครงการมากยิ่งขึ้น โดยสหรัฐอเมริกาสนใจการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ Economic corridors

๒) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AMM Retreat) ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘-๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ ณ แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ที่ผ่านมาในฐานะที่ลาวเป็นประธานอาเซียนครั้งแรกได้ให้ความสำคัญกับ ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การส่งเสริมความเชื่อมโยง (connectivity) (๒) การส่งเสริมความแข็งแกร่งของอาเซียน

ในส่วนสถานการณ์ในภูมิภาคหลายที่ประเทศมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาสงครามการเมืองในเมียนมา จึงได้มีหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายใต้ฉันทมติ ๕ ข้อ ของอาเซียนว่าจะมีการดำเนินการอย่างไร ซึ่งไทยได้ให้การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในเมียนมา โดยหลายประเทศรวมถึงสหรัฐอเมริกาและจีนเห็นด้วยกับการที่ไทยได้ให้การช่วยเหลือเมียนมาในด้านมนุษยธรรม ทั้งนี้ การประชุมในครั้งนี้ถือว่าเป็นครั้งแรกที่เมียนมาได้ส่งผู้แทนระดับปลัดกระทรวงเข้าร่วมประชุม นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์การเมืองในเมียนมา ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีว่าเมียนมาพร้อมที่จะเข้ามาพูดคุยกับประเทศอื่น ๆ มากขึ้น

ความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการ

๑) ร่าง Statement By the Chair of the ASEAN Foreign Ministers' Retreat ข้อที่ ๒๒ ที่ระบุว่า We reaffirmed ASEAN unity and reiterated that any effort should support โดยหลังจากคำว่า should support มีข้อความอย่างอื่นเพิ่มเติมหรือไม่

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า ร่างฯ รายงานดังกล่าวจัดทำโดยลาวซึ่งเป็นประธานอาเซียนที่จะมีใจความสำคัญใน ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้ (๑) อาเซียนต้องมีเอกภาพในการดำเนินการกับเมียนมา (๒) ยึดมั่นในฉันทมติ ๕ ข้อ (๓) ต้องการสนับสนุนให้สถานการณ์เมียนมากลับสู่ความสงบโดยเร็ว และ (๔) ต้องการสนับสนุนกระบวนการ dialogue ในเมียนมา โดยบทบาทหลักของอาเซียนเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา ซึ่งในท้ายที่สุดแล้วเมียนมาจะต้องแก้ไขปัญหาภายในด้วยตนเองเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๒) การที่รัฐบาลเมียนมาได้ส่งผู้แทนระดับปลัดกระทรวงเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์อันดีกับลาวหรือไม่

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า การที่เมียนมาตัดสินใจส่งผู้แทนระดับปลัดกระทรวงเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์อันดีกับลาว และวิธีการดำเนินการของลาวมีความมั่นคง โดยลาวได้มีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษในด้านของความสัมพันธ์กับเมียนมา ซึ่งอาจจะได้เห็นความคืบหน้าตอนในช่วงที่ลาวเป็นประธานอาเซียน ทั้งนี้ การที่ไทยเข้าไปช่วยเหลือด้านมนุษยชนในเมียนมาทำให้เมียนมาเห็นโอกาสที่จะเข้ามาพูดคุย ซึ่งสิ่งที่อาเซียนจะทำต่อไปคือ การทำให้เมียนมามีท่าทีเข้าใจในสิ่งที่อาเซียนและทั่วโลกกังวล

๓) ร่าง Statement By the Chair of the ASEAN Foreign Ministers' Retreat ข้อที่ ๒๔ ที่ระบุว่า We welcomed progress on the delivery of the ASEAN humanitarian assistance to Myanmar โดยมีการกล่าวถึงกรณีเฉพาะ ๒ กรณีที่มีการช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๗

ในเมือง Nyaung Shwe และ Hsihseng ในรัฐฉานตอนใต้ของเมียนมา มีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมอบความช่วยเหลือหรือไม่

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า จากการประชุมในเบื้องต้นทราบว่าศูนย์ AHA center เป็นศูนย์เบื้องต้นในการช่วยเหลือในเมียนมา ซึ่งจะต้องมีการระดมทุนทางการเงินและสิ่งของมากยิ่งขึ้น ซึ่งในการที่ไทยจะให้การช่วยเหลือเมียนมาจะเป็นการช่วยเหลือแก่ทุกคนที่ได้รับผลกระทบอย่างเท่าเทียม ทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายกองกำลังชนกลุ่มน้อย โดยการที่จะเข้าไปลำเลียงและแจกจ่ายสิ่งของในการช่วยเหลือจะต้องผ่านเส้นทางที่ปลอดภัย ดังนั้น จึงต้องมีการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) การที่จีนเลือกไทยเป็นเวทีกลางในการประชุมหารือกับสหรัฐอเมริกา ทำให้เห็นถึงความเป็นกลางของไทย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศควรมีการสานต่อบทบาทความเป็นเวทีกลางของไทยเวลาประเทศต่าง ๆ มีความขัดแย้ง

๕) จีนต้องการทราบรายละเอียดโครงการแลนด์บริดจ์ (Land Bridge) เพิ่มเติม ซึ่งหากไทยได้มีแนวทางการดำเนินการอย่างจริงจัง จีนก็อาจจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น

๖) การแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันกับกัมพูชาในทะเล ในการเจรจาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อน (Overlapping Claims Area : OCA) ซึ่งมีความกังวลเกี่ยวกับ MOU ว่าจะเป็นการแบ่งทรัพยากรของไทยให้แก่กัมพูชาอย่างไม่มีหลักการและความเป็นธรรมหรือไม่ เนื่องจากในร่าง MOU ระหว่างไทยและกัมพูชาจะเห็นว่าเส้นแบ่งอาณาเขตลากผ่านเกาะกูด ซึ่งจะทำให้ไทยเสียผลประโยชน์อย่างมาก ดังนั้น ไทยจึงควรมีการพิจารณา MOU อย่างละเอียดและรอบคอบ ยึดถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า การเจรจาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อน (Overlapping Claims Area : OCA) จะต้องมีการตกลงร่วมกันของทั้งสองฝ่ายพร้อมกัน ซึ่งขอยืนยันว่าจะไม่ทำอะไรที่จะทำให้ประเทศไทยเสียผลประโยชน์อย่างแน่นอน ดังนั้น การเจรจาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อน (Overlapping Claims Area : OCA) จะต้องมีการเจรจาทวิภาคีต่อไป

๗) ประเทศไทยมีกลุ่มงานความร่วมมือระหว่างภูมิภาคหลากหลาย อาทิ ACD MLC BIMSTEC หรือ ACMECS ซึ่งในปัจจุบันพบว่าในกรณีของกลุ่มงานความร่วมมือลุ่มน้ำโขง (AMESCE) ย้ายเข้าไปอยู่ในสังกัดกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีความกังวลว่าจะทำให้มีปัญหาความคล่องตัวในการดำเนินงานและมีสถานะที่เล็กลง ซึ่งหากย้ายไปอยู่ในสังกัดกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ควรมีการจัดตั้งเป็นสำนัก หรือยกระดับให้มีสถานะทางกฎหมาย

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า กลุ่มงานความร่วมมือระหว่างภูมิภาคดังกล่าวมีการดำเนินการไปเรื่อย ๆ โดยมีความพยายามกำหนดให้มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน อาทิ กลุ่มงานความร่วมมือลุ่มน้ำโขง (AMESCE) จะต้องมีการขับเคลื่อนบทบาทของไทยและประเทศในภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทในเวทีโลกมากยิ่งขึ้น

๘) การดำเนินงานด้านการต่างประเทศและรัฐบาลชุดปัจจุบันได้มีการดำเนินงานเป็นอย่างดี มีความคืบหน้าในหลายด้าน อาทิ Visa free กับจีน การเจรจาจีนกับสหรัฐอเมริกาในไทย

หรือการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือด้านมนุษยชนบริเวณชายแดนเมียนมาโดยให้สหภาพชาติมีบทบาทนำ แต่ในด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนภายนอกอาจจะยังไม่มากนัก จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

๙) คณะกรรมาธิการมีกำหนดเดินทางเข้าร่วมประชุมทวิภาคีและเยือนต่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๕-๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ณ ประเทศอินเดีย มีข้อเสนอแนะอะไรหรือไม่ ในเรื่องความสัมพันธ์ไทย-อินเดีย

นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวว่า ในภาพรวมการต่างประเทศมีหลายเรื่องที่จะต้องขับเคลื่อน โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือ และประสานงานกับประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๐) อาเซียนควรมีการให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาชาวโรฮิงญา

๑๑) มีความกังวลว่าหากตั้งศูนย์ให้การช่วยเหลือเมียนมาในไทย แล้วมีการร่วมมือกับ รัฐบาลเมียนมา อาจจะทำให้ฝ่ายต่อต้านที่อยู่บริเวณชายแดนไทยถูกโจมตีมากยิ่งขึ้น

๔.๒ พิจารณาและศึกษาในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-อินเดีย โดยเฉพาะ ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมี รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหราชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและอินเดียมีความราบรื่นและใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นหลังจาก ช่วงสงครามเย็น โดยได้มีศูนย์อินเดียศึกษาในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง และปัจจุบันพบว่าได้มีนักศึกษา ชาวไทยที่มีความประสงค์ที่จะเรียนภาษาฮินดีมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นโอกาสในการเข้าไปทำงานในบริษัท อินเดีย นอกจากนี้ ยังพบว่ามีชาวอินเดียเข้ามาบวชเป็นพระในไทยมากยิ่งขึ้น

ประเด็นท้าทาย

๑) ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและอินเดียในด้านสังคมมีความแน่นแฟ้นกันเป็นอย่างมาก แต่เพราะเหตุใดความสัมพันธ์ระหว่างไทยและอินเดียในด้านเศรษฐกิจยังไม่ลุกหน้าเท่าที่ควร โดยในด้านเศรษฐกิจไทยในอาเซียนไทยอยู่ลำดับที่ ๔ เมื่อเทียบกับประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศ

๒) การรับรู้เกี่ยวกับอินเดียในไทยยังไม่มากนัก ซึ่งยังต้องมีการดำเนินการมากยิ่งขึ้น อาทิ การให้ทุนการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนภาษาฮินดีแก่นิสิต นักศึกษาในอาเซียนจำนวนมาก การรับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ อวกาศจากอินเดีย ซึ่งไทยยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเรื่องดังกล่าว เท่าที่ควร จึงควรมีช่องทางที่ไทยจะกระชับความสัมพันธ์ในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น

๓) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการ และเศรษฐกิจ (BIMSTEC) มีความคาดหวังว่าจะมีข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่อง Free Trade ซึ่งหวังว่าอินเดีย จะมีการค้าขายกับไทยและประเทศอาเซียนมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ไทยและอินเดียมีการดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบที่เป็นอิสระ เป็นเอกเทศ (independent foreign policy) ซึ่งเป็นข้อดีที่จะทำให้ไทยและอินเดียมีความสัมพันธ์กัน ทางด้านเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

ความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) สถานการณ์การเลือกตั้งในอินเดียมีแนวโน้มว่าพรรคใดจะได้เป็นรัฐบาล

รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหระชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า ต้องยอมรับว่าพรรคภารตียะชนตะ (รัฐบาลในปัจจุบัน) เป็นพรรคที่สร้างความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของอินเดียอย่างชัดเจน ด้วยศักยภาพภายในประเทศและนโยบายของรัฐที่มุ่งสร้าง "New India" ทำให้อินเดียได้ก้าวขึ้นเป็นประเทศที่ทรงอิทธิพลด้วยขนาดเศรษฐกิจขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของโลก ซึ่งพรรคคองเกรส (พรรคฝ่ายค้าน) ยังไม่มีนโยบายการดำเนินการที่เด่นชัด เน้นเพียงแต่การใช้ข้อได้เปรียบทางชนชั้นเท่านั้น จึงไม่มีท่าทีว่าพรรคคองเกรสจะชนะพรรคภารตียะชนตะได้ ทั้งนี้ อินเดียคือตลาดใหญ่ของโลกที่น่ามีการลงทุน ซึ่งไทยควรมีการสานสัมพันธ์กับอินเดียทางด้านเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น เพื่อคว้าโอกาสในการลงทุนในอินเดีย โดยไทยและอินเดียมีความต้องการดำเนินการทูตอย่างอิสระเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ในมิติการค้าระหว่างอินเดียนั้นมีอุปสรรคอยู่บ้างในระดับรัฐบาล อันเนื่องข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับอินเดียใน BIMSTEC ยังไม่บรรลุข้อตกลง

๒) กรณีการสร้างวัดพระรามที่อินเดียเป็นผลมาจากการต้องการหาเสียงทางการเมืองอย่างเดียวหรือไม่

รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหระชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า การสร้างวัดพระราม เกิดขึ้นจากการที่มีการฟ้องร้องว่าเป็นการสร้างมัสยิดทับวัดของฮินดูโดยเมื่อย้อนกลับไปประวัติในอดีต พบว่ามัสยิดบาบริ โดยสร้างขึ้นเมื่อปี ๑๕๒๘ ตามคำสั่งของ "จักรพรรดิบาบุร์" ซึ่งเป็นกษัตริย์พระองค์แรกของ "จักรวรรดิโมกุล" ที่ปกครองอินเดียตั้งแต่ปี ๑๕๒๖ จนถึงช่วงศตวรรษที่ ๑๙ ก่อนที่จะล่มสลายลงหลังอังกฤษเข้ายึดครองอินเดีย โดยชาวฮินดูเชื่อว่ามัสยิดแห่งนี้สร้างขึ้นบนซากปรักหักพังของวัดที่ถูกทำลายและเป็นสถานที่ประสูติของพระรามเมื่อ ๗,๐๐๐ ปีที่แล้ว โดยชาวมุสลิมและฮินดูเริ่มขัดแย้งกันในประเด็นสถานที่ตั้งของมัสยิดแห่งนี้ตั้งแต่ปี ๑๘๕๖ ซึ่งทำให้อังกฤษต้องสร้างรั้วเป็นแนวกันแบ่งพื้นที่ของ ๒ กลุ่มออกจากกัน การแย่งชิงพื้นที่ดังกล่าวยุติลงในปี ๒๐๑๙ หลังจากศาลสูงสุดอินเดียตัดสินให้พื้นที่พิพาทตกเป็นของชาวฮินดู และให้มีการสร้างมัสยิดแห่งใหม่ห่างจากจุดเดิม ๒๕ กิโลเมตร ขณะที่ในปีถัดมา จึงได้เริ่มมีการสร้างวัดพระรามขึ้นในที่สุด และมีพิธีเปิดวัดพระรามในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๐๒๔ ซึ่งก็อาจจะเป็นไปได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ทางการเมืองของพรรคภารตียะชนตะที่ใช้ในการหาเสียงแต่ไม่ได้เป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

๓) ในช่วงก่อนการเลือกตั้งพรรคโมดีได้มีความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา อยากทราบว่าพรรคภารตียะชนตะได้มีการวางนโยบายด้านการต่างประเทศอย่างไร เน้นการเอาผลประโยชน์ภายนอกเข้ามาเพื่อผลประโยชน์ภายในหรือไม่

รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหระชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า การเจรจาระหว่างอินเดียบกับสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๐๒๓ เป็นความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ระหว่างอินเดียบกับสหรัฐอเมริกา โดยเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันโดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติอินเดียเป็นที่ตั้ง สหรัฐอเมริกาไม่อาจอยู่เหนือผลประโยชน์ดังกล่าวได้ อาทิ การที่อินเดียซื้อน้ำมันกับรัสเซีย อินเดียระบุว่าไม่ได้เป็นการสนับสนุน

สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน เพียงแต่ว่ารัสเซียขายน้ำมันถูกสุด โดยประเด็นที่พรรคภารตียะชนตะเอามาใช้หาเสียงมากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรีโมดีได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกอย่างโดดเด่นที่สุดจากนายกรัฐมนตรีอินเดียที่ผ่านมาโดยพรรคโมดีได้มีการวางนโยบายด้านการต่างประเทศโดยพยายามกระชับความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

๔) การที่อินเดียเปิดประเทศมากขึ้น อินเดียจะมีแนวโน้มเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) หรือไม่

รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหระชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า อินเดียอาจจะมีการพิจารณาเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ในอนาคต แต่ขณะนี้ยังไม่มีโอกาสที่เหมาะสม เนื่องจากขณะนี้เศรษฐกิจของอินเดียมีความเติบโตสูงภายในตนเองอยู่แล้ว ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างอินเดียและอินโดนีเซียเป็นเรื่องที่จับตามอง

๕) การที่อินเดียยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) เกิดจากการที่เมียนมาเข้าร่วมความตกลงดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งหากมีผลควรมีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขหากเมียนมาเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมืออาเซียน

รองศาสตราจารย์สุรรัตน์ โหระชัยกุล ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า ปัญหาระหว่างเมียนมาและอินเดียนั้นมีที่มาจากสถานการณ์การสู้รบในเมียนมาที่ส่งผลต่อปัญหาด้านชายแดนในอินเดีย เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน อินเดียไม่ได้แสดงท่าทีที่ชัดเจนว่าไม่ชอบเมียนมา แต่มีการเฝ้าระวังท่าทีการแก้ไขปัญหาของเมียนมาอย่างใกล้ชิด

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ พิจารณากำหนดการสัมมนาเชิงวิชาการเรื่อง “๒๐๒๔ ปีแห่งการเลือกตั้งโลก : การกำหนดและดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของไทย” ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ที่ประชุมได้มีมติให้จัดการสัมมนาเชิงวิชาการเรื่อง “๒๐๒๔ ปีแห่งการเลือกตั้งโลก : การกำหนดและดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของไทย” ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ณ อาคารรัฐสภา

๕.๒ พิจารณากำหนดวันและเวลาในการประชุมครั้งต่อไป

ที่ประชุมได้มีมตินัดประชุมคณะกรรมการวิชาการครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ ประธานคณะกรรมการวิชาการ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

นางสาวบุญวิชา ไชยรัตน์
วิทยาการปฏิบัติการ/ผู้จัดบันทึกการประชุม
นายเฉลิมชัย ศรีจันทร์
นิติกรชำนาญการพิเศษ/ตรวจ/ทาน

คณะกรรมการการต่างประเทศได้ตรวจสอบบันทึกการประชุมโดยละเอียดรอบคอบแล้ว
จึงมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา
ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

(นางพิชุลแก้ว ไกรฤกษ์)

ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา